

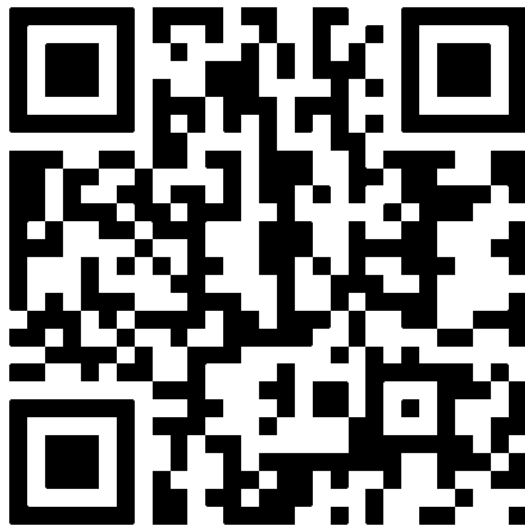
**Путівник рішень Суду ЄС (Євродайджест),
прийнятих у травні 2024 року***

Путівник містить огляди рішень Суду ЄС, прийнятих у травні 2024 року, які тлумачать окремі положення актів права ЄС.

Рішення Суду ЄС розглядаються як прецеденти та є частиною *acquis* ЄС. Окремі рішення Суду ЄС містять роз'яснення (тлумачення) правильного розуміння та застосування актів права ЄС й установчих договорів Союзу. Ці рішення є важливими в контексті імплементації положень права ЄС у національне законодавство.

Вивчення рішень Суду ЄС та інших інтерпретаційних документів ЄС щодо імплементації відповідних актів права ЄС є складовою аналізу відповідності зобов'язанням держави у сфері європейської інтеграції та праву ЄС.

Для ознайомлення з Путівником перейдіть за посиланням
<https://padlet.com/rservvru/2024-xz6y0scale722hwu>

ЗМІСТ

<i>Свобода, безпека та правопорядок.....</i>	4
<i>Енергетика.....</i>	11
<i>Право на заснування та свобода надання послуг</i>	12
<i>Оподаткування.....</i>	14

Свобода, безпека та правопорядок

Рішення Суду від 16 травня 2024 року (Справа С-222/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Окружного суду Софії (Болгарія))¹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 18(1) та статті 21 ДФЄС², статті 47 Хартії основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія)³, статті 4(1), статті 5(1) і статті 62(1) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1215/2012 від 12 грудня 2012 року про юрисдикцію, визнання й забезпечення виконання рішень у цивільних і комерційних справах⁴, статей 7 та 22(1) і (2) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №2020/1784 від 25 листопада 2020 року про вручення у державах-членах ЄС судових та позасудових документів у цивільних і комерційних справах⁵. Клопотання подано у рамках провадження між «Toplofikatsia Sofia EAD», компанією, що здійснює постачання опалення, та боржником V.Z.A., громадянином Болгарії, про видачу судового наказу щодо стягнення заборгованої суми в м. Софії (Болгарія).

Окружний суд Софії звернувся до Суду ЄС за роз'ясненням таких питань:

1) чи слід тлумачити статтю 62(1) Регламенту № 1215/2012 у співвідношенні зі статтею 18(3) і статтею 21 ДФЄС як таку, що виключає поняття «місце проживання» фізичної особи, яке впливає з національного законодавства та передбачає, що постійна адреса громадянина держави, у якій здійснюється судове провадження, визначена в такій державі і не може бути перенесена в інше місце ЄС?

2) Чи слід тлумачити статтю 5(1) Регламенту № 1215/2012 у співвідношенні зі статтею 18(3) і статтею 21 ДФЄС як таку, що дозволяє визначати у національному законодавстві держави-члена, відповідно до якого суд держави-члена не може відмовити у видачі судового наказу проти боржника, адже суд не має міжнародної юрисдикції щодо такого боржника, оскільки він або вона проживає в іншій державі-члені ЄС, що впливає із його або її заяви компетентному органу про зареєстровану адресу в іншій державі-члені ЄС? У такому разі чи має значення дата, коли була подана відповідна заява?

¹ Judgment of the Court (Fourth Chamber) of 16 May 2024 (C-222/23 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Sofiyski rayonen sad (Sofia District Court, Bulgaria)). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62023CJ0222>

² Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12012E%2FTXT>

³ Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>

⁴ Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012R1215>

⁵ Regulation (EU) 2020/1784 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2020 on the service in the Member States of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters (service of documents). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/1784/oj>

3) Якщо міжнародна юрисдикція суду, в якому розглядається справа, впливає із положення, відмінного від статті 5(1) Регламенту № 1215/2012, чи повинна стаття 18 ДФЄС, що розглядається разом зі статтею 47(2) Хартії, тлумачитися як така, що виключає національне законодавство і національну судову практику, згідно з якими судовий наказ може бути виданим лише проти фізичної особи, яка зазвичай проживає в державі, у якій здійснюється судове провадження, але висновок про те, що боржник, якщо він є громадянином цієї держави, заявив про своє місце проживання в іншій державі, не може бути сформовано виключно на факті того, що такий боржник надав першій державі зареєстровану адресу («поточну» адресу) в іншій державі ЄС, причому боржник не може довести, що він повністю переїхав до іншої держави і не має зареєстрованої адреси на території держави, у якій здійснюється судове провадження? У такому разі, чи має значення дата, коли була подана заява про поточну адресу?

4) Якщо відповідь на першу частину третього запитання полягає в тому, що видача судового наказу є допустимою, чи дозволено, згідно зі статтею 4(1) Регламенту № 1215/2012, що розглядається разом зі статтею 22 (1) і (2) Регламенту № 2020/1784, як тлумачиться в рішенні від 19 грудня 2012 року у справі C-325/11⁶, а також разом із принципом ефективного застосування законодавства ЄС у здійсненні національної процесуальної автономії, національному суді держави, на території якої її громадянин не може відмовитися від своєї зареєстрованої адреси, а також не може перенести відповідну адресу до іншої держави, у разі надходження до нього заяви про видачу судового наказу в провадженні, в якому боржник не бере участі, отримувати інформацію відповідно до статті 7 Регламенту № 2020/1784 від органів влади держави про адресу і дату реєстрації боржника в такій державі з метою визначення фактичного місця проживання боржника до винесення остаточного рішення у справі?

Висновки Суду.

1. Статтю 62(1) Регламенту (ЄС) № 1215/2012 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2012 року про юрисдикцію, визнання і забезпечення виконання рішень у цивільних і комерційних справах слід тлумачити як таку, що виключає національне законодавство, згідно з якою громадянин держави-члена, який проживає в іншій державі-члені, вважається таким, що проживає за адресою, зареєстрованою в першій державі-члені.

2. Стаття 4(1) та стаття 5(1) Регламенту № 1215/2012 повинні тлумачитися як такі, що виключають національне законодавство, згідно з тлумаченнями національної судової практики, щодо наділення суду держави-члена юрисдикцією видавати судовий наказ проти боржника стосовно якого є підстави вважати, що він/вона на дату подання заяви про видачу судового наказу проживав/проживала на

⁶ Judgment of the Court (First Chamber) of 19 December 2012 (Case C-325/11 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Sąd Rejonowy w Koszalinie (Poland)). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=131972&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&oc=first&part=1&cid=433465>

території іншої держави-члена ЄС у випадках, відмінних від передбачених розділами 2–7 глави II цього Регламенту.

3. Стаття 7 Регламенту (ЄС) 2020/1784 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2020 року про вручення у державах-членах ЄС судових та позасудових документів у цивільних і комерційних справах повинна тлумачитися як така, що не перешкоджає суду держави-члена ЄС, який має юрисдикцію видати судовий наказ проти боржника, якщо є підстави вважати, що він/вона проживає на території іншої держави-члена ЄС, звертатися за допомогою до компетентних органів такої іншої держави-члена ЄС та використовувати надані такою іншою державою способи визначення адреси боржника для вручення відповідного судового наказу.

Рішення Суду від 14 травня 2024 року (Справа C-15/24 PPU, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Окружного суду Софії (Болгарія))⁷.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 3(6)(b), статті 9(1)(a) і (b) та статті 12(2) Директиви Європейського Парламенту і Ради 2013/48/ЄС від 22 жовтня 2013 року про право на адвоката в кримінальних провадженнях і провадженнях за європейським ордером на арешт, а також про право інформувати третіх осіб щодо перебування під вартою, право спілкуватися з третіми особами та з представниками консульства під час перебування під вартою⁸, а також абзаців першого та другого статті 47 Хартії основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія)⁹. Клопотання подано в рамках кримінального провадження, порушеного проти громадянина Болгарії, якого звинувачують у скоєнні двох пограбувань, поєднаних з насильством.

Окружний суд Софії звернувся до Суду ЄС за роз'ясненням щодо таких питань:

1) чи відповідає національне законодавство і судова практика, на підставі яких суд, що розглядає наявність обґрунтованої підозри причетності обвинуваченого до вчинення кримінального правопорушення з метою обрання або застосування відповідного запобіжного заходу, є позбавленим можливості оцінити, в час, коли особа була підозрюваною та його або її право на вільне пересування було обмежено органами поліції, чи були докази зібрані з порушенням права такої особи на адвоката відповідно до Директиви 2013/48, статті 12(2) цієї директиви, що розглядається разом з абзацом першим статті 47 Хартії?

⁷ Judgment of the Court (First Chamber) of 14 May 2024 (C-15/24 PPU request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Sofiyski rayonen sad (Sofia District Court, Bulgaria)). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62024CJ0015>

⁸ Directive 2013/48/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 on the right of access to a lawyer in criminal proceedings and in European arrest warrant proceedings, and on the right to have a third party informed upon deprivation of liberty and to communicate with third persons and with consular authorities while deprived of liberty. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0048>

⁹ Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>

2) Чи задоволено вимогу щодо поваги права на захист та справедливий судовий розгляд згідно статті 12(2) Директиви 2013/48, якщо під час формування своєї власної точки зору суд, перевіряючи доцільність запобіжного заходу, бере до уваги докази, які були зібрані з порушенням вимог цієї директиви, в час, коли особа була підозрюваною і його/її право на вільне пересування було обмежено органами поліції?

3) Чи відхилення судом, який розглядає доцільність запобіжного заходу, всупереч інструкціям вищого суду доказів, зібраних в порушення Директиви 2013/48 має негативний вплив на вимоги статті 12(2) Директиви 2013/48 та абзацу першого і другого статті 47 Хартії стосовно справедливості судового розгляду, і чи викликає це сумнів щодо неупередженості суду?

4) Чи можливість тимчасового відступу від забезпечення права на адвоката, що передбачена статтею 3(6)(b) Директиви 2013/48 та реалізується за виняткових обставин на стадії досудового розслідування, у разі здійснення негайних дій з боку слідчих органів з метою запобігання істотній загрозі кримінальному судочинству, має пряму дію у державі-члені ЄС, де відповідне положення не було транспоновано до національного законодавства такої держави-члена?

5) Чи дотримуються гарантії, передбачені статтями 9(1)(a) і (b) та пунктом 39 преамбули Директиви 2013/48, якщо підозрюваний у письмовій формі відмовляється від права на адвоката, при цьому такий підозрюваний є неграмотним і не був поінформований про можливі наслідки відмови від цього права, з подальшим заявленням у суді, що він/вона не знали про зміст підписаного ним/нею документа на момент обмеження його/її права на вільне пересування з боку органів поліції?

б) Чи звільняє відмова підозрюваного, під час його або її затримання, від права на адвоката згідно з положеннями Директиви 2013/48 представників органів влади від обов'язку інформувати підозрюваного, безпосередньо перед провадженням кожної наступної слідчої дії за участю такого підозрюваного, про право на адвоката і про можливі наслідки відмови від цього права?

Висновки Суду.

1. Стаття 3(6)(b) Директиви 2013/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 22 жовтня 2013 року про право на адвоката в кримінальному провадженні і в провадженнях за європейським ордером на арешт, а також про право інформувати третіх осіб щодо перебування під вартою, право спілкуватися з третіми особами та представниками консульства під час перебування під вартою повинна тлумачитися як така, що якщо це положення не було транспоновано до національного законодавства, органи поліції відповідної держави-члена не можуть спиратися на такі положення стосовно підозрюваної або обвинуваченої особи з метою відступлення від забезпечення права на адвоката, яке ясно, точно й беззастережно передбачене в цій директиві.

2. Статтю 9(1) і (2) Директиви 2013/48 слід тлумачити як таку, що заява неграмотного підозрюваного про відмову від права на адвоката не може

розглядатися як така, що відповідає вимогам, викладеним у статті 9(1) цієї директиви, якщо цей підозрюваний не був поінформований, з належним врахуванням його або її особливих обставин, про можливі наслідки такої відмови та якщо така відмова не була подана згідно з національним процесуальним законодавством у спосіб, який дозволяє забезпечити перевірку дотримання таких вимог.

3. Стаття 9(3) Директиви 2013/48 повинна тлумачитися як така, що у разі відмови вразливої особи від права на адвоката відповідно до статті 13 цієї директиви така особа має бути поінформована про можливість відкликання цієї відмови до того, як буде проведено будь-яку наступну слідчу дію, в ході якої, враховуючи її інтенсивність і важливість, відсутність адвоката може особливо завдати шкоди інтересам та правам такої особи.

4. Статтю 12(2) Директиви 2013/48, що розглядається разом з абзацами першим і другим статті 47 Хартії основних прав Європейського Союзу, слід тлумачити як таку, що виключає національну судову практику, відповідно до якої суд, який розглядає причетність обвинуваченого до вчинення кримінального правопорушення з метою визначення доцільності того чи іншого запобіжного заходу, що застосовується до обвинуваченого, позбавлений можливості під час ухвалення рішення про продовження тримання під вартою такого обвинуваченого, оцінювати питання щодо того, чи були докази отримані з порушенням вимог цієї директиви і, у відповідних випадках, не приймати такі докази до уваги.

Рішення Суду від 16 травня 2024 року (Справа С-27/23, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Касаційного суду (Люксембург)¹⁰.

Предмет справи полягає у тому, що Касаційний суд Люксембургу вирішив призупинити провадження у справі за позовом FV (міжкордонний працівник, працівник-нерезидент – це особа, яка має громадянство однієї країни-члена, але постійно працює на території іншої країни-члена ЄС) до Caisse pour l'avenir des enfants (Фонд «Майбутнє для дітей») щодо відмови останнього надати сімейну грошову допомогу дитині, яка знаходиться під опікою FV за рішенням суду, для попереднього вирішення такого питання:

чи перешкоджає принцип рівного ставлення, гарантований статтею 45 ДФЄС і статтею 7(2) Регламенту № 492/2011, а також положеннями статті 67 Регламенту № 883/2004 і статті 60 Регламенту № 987/2009, прийнятим державою-членом, згідно з якими працівники-нерезиденти не можуть отримувати сімейну допомогу, пов'язану з їхньою роботою в цій державі-члені, на дітей, переданих їм під опіку за рішенням суду, тоді як будь-яка дитина, передана під опіку за рішенням суду, яка

¹⁰ JUDGMENT OF THE COURT (Third Chamber) 16 May 2024 (Case C-27/23, REQUEST for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Cour de cassation (Luxembourg). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=286146&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=6840866>

проживає в цій державі-члені, має право на отримання такої допомоги, яка виплачується фізичній або юридичній особі, яка здійснює опіку над дитиною і з якою дитина офіційно і фактично постійно проживає?

Чи залежить відповідь на це питання від того, чи забезпечує працівник-нерезидент утримання цієї дитини?

Висновки Суду.

Статтю 45 ДФЄС та статтю 7(2) Регламенту (ЄС) № 492/2011 Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2011 року про свободу пересування працівників у межах Союзу слід тлумачити як такі, що виключають законодавство держави-члена, згідно з яким працівник-нерезидент не може отримувати сімейну допомогу, пов'язану з його або її роботою в цій державі-члені, на дитину, яка була влаштована за цим працівником за рішенням суду і над якою він або вона має опіку, тоді як дитина, влаштована під опіку за рішенням суду, яка проживає в цій державі-члені ЄС, має право на отримання цієї допомоги, яка виплачується фізичній або юридичній особі, яка здійснює опіку над цією дитиною. Той факт, що працівник-нерезидент забезпечує утримання дитини, яка перебуває на його утриманні, може братися до уваги у контексті надання сімейної допомоги такому працівникові щодо дитини, яка перебуває в його домогосподарстві, тільки якщо чинне національне законодавство передбачає таку умову для надання такої допомоги працівникові-резиденту, який має опікунство над дитиною, яка перебуває в його домогосподарстві.

Рішення Суду від 14 травня 2024 року (Справа С 15/24 PPU, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Софійського районного суду (Болгарія)¹¹.

Предмет справи. Це клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 3(6)(b), статті 9(1)(a) і (b) та статті 12(2) Директиви 2013/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2013 року про право на доступ до адвоката у рамках кримінального провадження та у провадженні за європейським ордером на арешт, а також право на інформування третьої сторони у разі позбавлення волі та право на спілкування з третіми особами і консульськими установами під час перебування під вартою, а також першого та другого пунктів статті 47 Хартії основних прав Європейського Союзу (далі – Хартія).

Софійський районний суд зупинив провадження у справі та передав на розгляд Суду ЄС для винесення попереднього рішення такі питання:

1) чи позбавлені національне законодавство та судова практика, на підставі яких суд, що розглядає питання про наявність обґрунтованої підозри у причетності обвинуваченої особи до інкримінованого їй кримінального правопорушення з

¹¹ Judgment of the Court (First Chamber) of 14 May 2024 (C-15/24 PPU [Stachev] request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Sofiyski rayonnen sad (Sofia District Court, Bulgaria). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=286041&pageIndex=0&doclang=en&mode=req&dir=&oc=first&part=1&cid=9321189>

метою обрання або застосування відповідного запобіжного заходу, *можливості оцінити*, чи були зібрані докази з порушенням права особи на доступ до адвоката, в той час, коли ця особа була підозрюваною і її право на вільне пересування було обмежене органами поліції відповідно до Директиви 2013/48, сумісної зі статтею 12(2) цієї Директиви, у поєднанні з першим пунктом статті 47 Хартії?

2) Чи виконується вимога поваги до прав захисту та справедливості провадження у розумінні статті 12(2) Директиви 2013/48, якщо при формуванні власної думки суд, який розглядає питання про доцільність запобіжного заходу, бере до уваги докази, які були зібрані з порушенням вимог цієї директиви в той час, коли особа була підозрюваною і її право на вільне пересування було обмежене органами поліції?

3) Чи має неврахування судом, який розглядає питання про доцільність запобіжного заходу, незважаючи на вказівки вищого суду доказів, зібраних з порушенням Директиви 2013/48, негативний вплив на вимоги, викладені у статті 12(2) Директиви 2013/48 у поєднанні з першим і другим пунктами статті 47 Хартії щодо справедливості судового розгляду, і чи ставить це під сумнів неупередженість суду?

4) Чи передбачена у статті 3(6)(b) Директиви 2013/48 можливість за виняткових обставин на стадії досудового розслідування тимчасово відступити від права на доступ до адвоката, якщо негайні дії слідчих органів є необхідними для запобігання суттєвій загрозі кримінальному провадженню, має пряму дію у відповідній державі-члені ЄС, якщо це положення не було перенесено в її національне законодавство?

5) Чи дотримуються гарантії, передбачені пунктами (a) і (b) частини першої статті 9 у поєднанні з пунктом 39 Директиви 2013/48, якщо підозрюваний письмово відмовляється від права на доступ до адвоката, але підозрюваний є неписьменним і не був поінформований про можливі наслідки відмови від цього права, а згодом заявляє в суді, що не був обізнаний зі змістом документа, підписаного ним на момент обмеження його права на вільне пересування органами поліції?

б) Чи звільняє відмова від права на допомогу адвоката відповідно до положень Директиви 2013/48, зроблена підозрюваним під час його затримання, органи влади від обов'язку інформувати його безпосередньо перед проведенням кожної наступної слідчої дії за його участю про право на доступ до адвоката і про можливі наслідки відмови від цього права?

Висновки Суду.

1. Стаття 3(6)(b) Директиви 2013/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2013 року про право на доступ до адвоката у кримінальному провадженні та у провадженні за європейським ордером на арешт, а також про право на інформування третьої сторони у разі позбавлення волі та право на спілкування з третіми особами і консульськими установами під час позбавлення волі, має тлумачитися наступним чином: якщо це положення не було перенесено в національне законодавство, то поліцейські органи відповідної держави-члена не

можуть використовувати це положення стосовно підозрюваного або обвинуваченого, щоб відступити від застосування права на доступ до адвоката, яке чітко, ясно і безумовно викладене в цій директиві.

2. Частини першу і другу статті 9 Директиви 2013/48 слід тлумачити як такі, що заява про відмову від права на доступ до адвоката неписьменного підозрюваного не може вважатися такою, що відповідає вимогам, викладеним у статті 9(1) цієї Директиви, якщо цей підозрюваний не був поінформований у спосіб, який належним чином враховує його конкретні обставини, про можливі наслідки такої відмови, і якщо ця відмова не була зафіксована відповідно до національного процесуального законодавства таким чином, щоб можна було перевірити дотримання цих вимог.

3. Статтю 9(3) Директиви 2013/48 слід тлумачити як таку, що у випадку відмови вразливої особи від права на доступ до адвоката, у розумінні статті 13 цієї Директиви, ця особа повинна бути поінформована про можливість відкликання такої відмови до проведення будь-якої наступної слідчої дії, під час якої, беручи до уваги інтенсивність та важливість цієї слідчої дії, відсутність адвоката може завдати особливої шкоди інтересам та правам цієї особи.

4. Стаття 12(2) Директиви 2013/48, у поєднанні з першим і другим пунктами статті 47 Хартії Європейського Союзу про захист прав людини і основоположних свобод має тлумачитися як така, що виключає національну судову практику, згідно з якою суд, який розглядає причетність обвинуваченої особи до вчинення кримінального правопорушення з метою визначення доцільності обрання запобіжного заходу, позбавлений можливості при ухваленні рішення про продовження тримання обвинуваченої особи під вартою оцінити, чи були докази отримані з порушенням вимог цієї Директиви, та, у разі необхідності, не брати до уваги такі докази.

Енергетика

Рішення Суду від 30 травня 2024 року (Справа С-743/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Верховного суду Іспанії)¹².

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення Директиви Ради 2003/96/ЄС від 27 жовтня 2003 року про реструктуризацію системи Співтовариства для оподаткування енергетичних продуктів та електроенергії (далі – Директива 2003/96/ЄС)¹³ зі змінами, внесеними Директивою Ради 2004/74/ЄС від 29 квітня 2004 року і Директивою Ради

¹² Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 30 May 2024 (C-743/22 request preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Tribunal Supremo (Supreme Court, Spain). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=286567&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7273846>

¹³ Council Directive 2003/96/EC of 27 October 2003 restructuring the Community framework for the taxation of energy products and electricity (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

2004/75/ЄС від 29 квітня 2004 року, зокрема стаття 5, та подано в рамках провадження між DISA Suministros y Trading SLU («DISA») та Agencia Estatal de Administración Tributaria (Агенство державного податкового адміністрування, Іспанія) щодо претензій про відшкодування податків, сплачених DISA в результаті додаткової ставки оподаткування, прийняте автономним співтовариством, застосовне до акцизного збору на мінеральні масла.

Верховний суд Іспанії (Tribunal Supremo) вирішив призупинити розгляд справи і передати на розгляд Суду ЄС наступне питання:

Чи слід тлумачити Директиву 2003/96/ЄС, зокрема статтю 5 як таку, що виключає національне положення, таке як стаття 50 Закону про акцизні збори, яка уповноважує автономні співтовариства встановлювати диференційовані ставки акцизного збору на мінеральні оливи на кожній території щодо одного і того ж продукту?

Висновки Суду.

Директива Ради 2003/96/ЄС від 27 жовтня 2003 року про реструктуризацію структури Співтовариства щодо оподаткування енергетичних продуктів та електроенергії, зі змінами, внесеними Директивою Ради 2004/74/ЄС від 29 квітня 2004 року та Директивою Ради 2004/75/ЄС від 29 квітня 2004 року, зокрема її стаття 5, повинна тлумачитися як така, що виключає національне законодавство, яке дозволяє регіонам або автономним громадам встановлювати різні ставки акцизного збору на один і той самий продукт і для одного і того ж використання в залежності від території, на якій цей продукт споживається, за винятком випадків, спеціально передбачених для цієї мети.

Право на заснування та свобода надання послуг

Рішення Суду (Другої Палати) від 30 травня 2024 року (Справа С-665/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Регіонального адміністративного суду Лаціо (Італія)¹⁴.

Предмет справи. Цей запит на попереднє рішення стосується тлумачення Регламенту Європейського Парламенту та Ради 2019/1150 від 20 червня 2019 року про сприяння справедливості та прозорості для бізнес-користувачів послуг онлайн-посередництва¹⁵ (далі – Регламент 2019/1150), Директиви 2000/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2000 року про деякі правові аспекти послуг інформаційного суспільства, зокрема електронної комерції, на

¹⁴ Judgment of the Court (Second Chamber) of 30 May 2024 (C-665/22 request REQUEST for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regional Administrative Court, Lazio, Italy). URL:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=286566&pageIndex=0&doclang=FR&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7273846>

¹⁵ Regulation (EU) 2019/1150 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on promoting fairness and transparency for business users of online intermediation services (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019R1150>

внутрішньому ринку¹⁶ (далі – Директива 2000/31/ЄС), Директива 2015/1535/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 9 вересня 2015 року, що встановлює процедуру надання інформації у сфері технічних регламентів та правил щодо послуг інформаційного суспільства¹⁷ (далі – Директива 2015/1535/ЄС), Директива 2006/123/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2006 року про послуги на внутрішньому ринку¹⁸ (далі – Директива 2006/123/ЄС), а також стаття 56 ДФЄС. Клопотання подано в рамках провадження між Amazon Services Europe Sàrl («Amazon»), компанією, зареєстрованою згідно із законодавством Люксембургу, та Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Орган регулювання зв'язку, Італія) («AGCOM») щодо заходів, вжитих останнім часом стосовно постачальників послуг онлайн-посередництва.

Регіональний адміністративний суд Лаціо вирішив зупинити провадження та направити такі питання до Суду для попереднього рішення:

1) чи виключає Регламент 2019/1150 національне положення, яке з конкретною метою забезпечення адекватного та ефективного застосування цього регламенту, в тому числі шляхом збору відповідної інформації, вимагає від постачальників послуг онлайн-посередництва та постачальників онлайн-пошукових систем регулярно повідомляти відповідну інформацію про свої доходи?

2) Чи можна на підставі Регламенту 2019/1150 вважати інформацію, що вимагається в контексті зобов'язання надіслати до AGCOM документ під назвою «Informativa economica di sistema» (Інформація про економічну систему) («ESI»), яка переважно стосується отриманого доходу, релевантною та важливою для досягнення мети, яку переслідує цей Регламент?

3) Чи вимагає Директива 2015/1535/ЄС від держав-членів повідомляти Комісію про заходи, що вимагають від постачальників послуг онлайн-посередництва та постачальників онлайн-пошукових систем подавати звіт з відповідною інформацією про їхні доходи, недотримання яких тягне за собою накладення штрафу? Якщо так, то чи дозволяє ця директива приватній особі заперечувати проти застосування до неї заходів, про які не було повідомлено Комісію?

4) Чи перешкоджає стаття 3 Директиви 2000/31/ЄС ухваленню національними органами влади положень, які з метою забезпечення застосування Регламенту 2019/1150 встановлюють додаткові адміністративні та фінансові зобов'язання для операторів, заснованих в іншій державі-члені, але які здійснюють свою діяльність в Італії, зокрема такі як подання звіту з інформацією про їхні доходи, недотримання яких тягне за собою штраф?

¹⁶ Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market ('Directive on electronic commerce'). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32000L0031>

¹⁷ Directive (EU) 2015/1535 of the European Parliament and of the Council of 9 September 2015 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical regulations and of rules on Information Society services (codification) (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015L1535>

¹⁸ Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj>

5) Чи перешкоджає принцип свободи надання послуг, закріплений у статті 56 ДФЄС і статті 16 Директиви 2006/123/ЄС та Директиви 2000/31/ЄС, ухваленню національними органами влади положень, які з метою імплементації Регламенту 2019/1150 встановлюють додаткові адміністративні та фінансові зобов'язання для операторів, заснованих в іншій європейській країні, такі як подання звіту з інформацією про їхні доходи, недотримання яких тягне за собою накладення штрафу?

б) Чи вимагає стаття 3(4)(b) Директиви 2000/31/ЄС від держав-членів повідомляти Комісію про заходи, що вимагають від постачальників послуг онлайн-посередництва та постачальників онлайн-пошукових систем подавати звіт з відповідною інформацією про їхні доходи, недотримання яких тягне за собою накладення штрафу? Якщо так, то чи дозволяє ця директива приватній особі заперечувати проти застосування до неї заходів, про які не було повідомлено Комісію?

Висновки Суду.

Статтю 3 Директиви 2000/31/ЄС слід тлумачити як таку, що унеможливило заходи, вжиті державою-членом із заявленою метою забезпечення належного та ефективного виконання Регламенту 2019/1150, відповідно до якого, під загрозою застосування штрафних санкцій, постачальники послуг онлайн-посередництва, які засновані в іншій державі-члені, з метою надання своїх послуг у першій державі-члені, зобов'язані періодично надсилати до органу влади цієї держави-члена документ, що стосується їхнього економічного становища, в якому необхідно викласти великий обсяг інформації, що стосується, зокрема, доходів постачальника послуг.

Оподаткування

Рішення Суду від 30 травня 2024 року (Справа С-627/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Фінансового суду Німеччини)¹⁹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення Угоди між Європейським Співтовариством та його державами-членами, з однієї сторони, та Швейцарською Конфедерацією, з іншої сторони, про вільне пересування осіб, підписаної в Люксембурзі 21 червня 1999 року, зі змінами (далі – Угода)²⁰. Клопотання було подане у рамках

¹⁹ Judgment of the Court (First Chamber) of 30 May 2024 (C-627/22request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Finanzgericht Köln (Finance Court, Cologne, Germany). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=286562&mode=req&pageIndex=6&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=EN&cid=7273846>

²⁰ Consolidated text: Agreement between the European Community and its Member States, of the one part, and the Swiss Confederation, of the other, on the free movement of persons. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02002A0430%2801%29-20210101>

провадження між АВ та Податковою інспекцією щодо розрахунку податку на прибуток за податковий період, що охоплює 2017–2019 роки.

Фінансовий суд вирішив призупинити провадження у справі та направив це питання до Суду ЄС для попереднього вирішення:

чи можуть положення Угоди, зокрема статті 7 та 15, у поєднанні зі статтею 9(2) Додатку I до Угоди (право на рівне ставлення), тлумачити як такі, що виключають законодавство держави-члена, відповідно до якого працівники, які є громадянами держави-члена ЄС або держави-учасниці Угоди про Європейську економічну зону (далі – Угода ЄЕЗ) і які проживають (мають місце проживання або звичайне місцеперебування в Німеччині або в державі-члені ЄС або державі-учасниці Угоди ЄЕЗ), можуть добровільно подати заяву про розрахунок податку на прибуток, який враховує дохід від зайнятості, що підлягає оподаткуванню в Німеччині («добровільний розрахунок»), зокрема для того, щоб отримати відшкодування податку на прибуток з урахуванням витрат, пов'язаних з отриманням прибутку, та зарахування німецького податку на заробітну плату, утриманого в рамках процедури податкових відрахувань, але в цьому праві відмовлено громадянам Німеччини та Швейцарії, які проживають у Швейцарії?

Висновки Суду.

Статті 7 і 15 Угоди у поєднанні зі статтею 9(2) Додатка I до неї, слід тлумачити як такі, що виключають законодавство держави-члена, яке залишає за платниками податків, які є громадянами цієї держави-члена, іншої держави-члена або держави-учасниці Угоди ЄЕЗ та проживають на території однієї з цих держав, право на добровільну процедуру оподаткування доходів від роботи за наймом із метою врахування таких витрат, як витрати на оплату праці, та зарахування податку на заробітну плату, який був утриманий у рамках процедури оподаткування у джерела виплати, що може призвести до відшкодування податку на прибуток, і яка не надає такого права вибору, зокрема громадянину першої держави-члена, який проживає у Швейцарії та отримує дохід від роботи за наймом у цій державі-члені.

Рішення Суду від 30 травня 2024 року (Справа С-400/22, клопотання про винесення попереднього рішення відповідно до статті 267 ДФЄС від Регіонального суду Берліна (Німеччина)²¹.

Предмет справи. Клопотання про винесення попереднього рішення стосується тлумачення статті 8(2) Директиви 2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року про права споживачів, про внесення змін до Директиви Ради 93/13/ЄЕС та Директиви Європейського Парламенту і Ради 1999/44/ЄС, а також про скасування Директиви Ради 85/577/ЄЕС і Директиви Європейського Парламенту і Ради 97/7/ЄС

²¹ Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 30 May 2024 (C-400/22 request for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from the Landgericht Berlin (Regional Court, Berlin, Germany)). URL: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=286561&mode=req&pageIndex=6&dir=&occ=first&part=1&xt=&doclang=EN&cid=7273846>

(далі – Директива 2011/83/ЄС)²² та було подано у рамках провадження між VT та UR (орендодавці житла) та Conny GmbH (орендар) щодо повернення переплаченої орендної плати.

Регіональний суд вирішив призупинити провадження у справі та направив таке питання до Суду ЄС для попереднього вирішення:

чи не суперечить національне законодавство статті 8(2) Директиви 2011/83/ЄС як таке, що його сфера дії, як і сфера дії цієї норми Директиви, охоплює випадок, коли споживач не є безумовно зобов'язаним здійснити платіж торговцю під час укладення договору за допомогою електронних засобів, а лише за певних подальших умов (наприклад, якщо юридичні дії, які торговцю було доручено здійснити, згодом будуть успішними, або у випадку, якщо згодом буде надано офіційне повідомлення третій стороні)?

Висновки Суду.

Статтю 8(2) Директиви 2011/83/ЄС слід тлумачити як таку, яка означає, що у випадку дистанційних договорів, укладених через вебсайти, обов'язок торговця забезпечити, щоб споживач, розміщуючи своє замовлення, прямо погоджувався на зобов'язання сплатити, застосовується навіть тоді, коли споживач зобов'язаний сплатити цьому торговцю грошову винагороду лише після виконання відповідної умови.

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

²² Директива 2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року про права споживачів, про внесення змін до Директиви Ради 93/13/ЄЕС та Директиви Європейського Парламенту і Ради 1999/44/ЄС, а також про скасування Директиви Ради 85/577/ЄЕС і Директиви Європейського Парламенту і Ради 97/7/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_023-11#Text